

Đánbà

Tuần báo xuất - ban ngày thu sáu

NAM THU 3 - SO 135 - 26 DÉCEMBRE 1941

MỖI SỐ 0\$10

Thư từ và ngân phiếu
xin gửi về
La Directrice du
TUAN BA ĐAN BA
76, WIELÉ - HANOI

BA THÁNG 1,30
SÁU THÁNG 2,50
MỘT NĂM 5,00
CHÍNH PHỦ GẤP ĐÔI

MỘT TÍNH KHÔNG HAY CỦA NGƯỜI VIỆT-NAM TA :

« CHÂN CHỈ »

Từ xưa dân Việt-Nam ta thực xứng với cái tiếng đó. Nó có nghĩa là làm ăn rất chắc chắn vững-vàng và bo-bo cổ thủ những tài-sản gì mình đã có rồi.

Và vì một sự-nghệp to bao giờ cũng chẳng ít thì nhiều gây bởi tri mạo-hiêm liều lĩnh, nên sự chắc chắn vững vàng hay sự làm ăn « chân chỉ hạt bột » của người mình không thể tạo cho xứ mình những tay đại kỹ nghệ, những tay đại kinh doanh được. Chỉ thấy những người giàu lối trưởng-giả, nghĩa là giàu từ từ theo cách năng nhặt chặt bị. Và khi đã chặt cái bị rồi thì ngồi an-hưởng, không bao giờ dám dốc cái bị ra để kinh doanh một việc to lớn gì tuy có lợi song cũng có một phần nguy-hiêm một lỗ một lãi. Có bỏ ra chỉ là để cho vay lãi, làm nhà hoặc làm việc gì mà mười phần phải có tới chín phần lợi hiển nhiên.

Thống chế PÉTAIN đã nói :

« Tôi biết các người đã tận-tâm với nước Pháp. Hãy yêu nước Pháp và hãy yêu Tổ-Quốc ; có như vậy thì mới hiểu và yêu nước Pháp hơn ».

Cách làm ăn chắc chắn đó cũng hay. Song cái phần hại của nó rất lớn. Hại cho sự thịnh-vượng của một nước. Các người giàu ở xứ mình chỉ lo giữ vững cái của đã bòn nhặt được, bao nhiêu cuộc kinh-doanh to lớn về kỹ-nghệ và thương-mại vào tay người ngoại-quốc hết !

Mấy năm nay nhân dịp chiến-tranh người mình mới bốc vác buôn bán làm giàu có, đột ngột. Sự đó đã thức tỉnh các nhà giàu chân chỉ rất nhiều. Song ở giới thương-mại ta vẫn được nghe người này người nọ than thở chỉ vì không « bạo tay » buôn mà trượt ăn dăm ba nghìn, một vài vạn. Xem thế thì đủ biết về phương-diện kinh-tế người mình thiếu hẳn cái tư cách mạo hiêm, gan liền nó là cái bí quyết làm nên sự-nghệp của các tay đại tư bản trên thế-giới.

Về mọi phương diện khác cũng vậy, người mình cũng thiếu hẳn cái tư cách mạo hiêm gan liền. Chỉ biết cái gì đã có, đã sẵn, không dám tìm ra cái mới, cái lạ, sợ phải gắng công khám phá cái bí mật. Và trong khi ấy người ta cứ kêu rằng đời người ta u trệ, tẻ ngắt. Mà u trệ tẻ ngắt thật ! Sự sống không

phải là đứng một chỗ, sự sống là tiến lên. Cả cái vinh dự của con người ta là tiến lên.. tiến đến chỗ người trước chưa qua, chưa biết. Hẳn là có lắm cái nguy hiểm trong con đường chưa qua, chưa biết ấy. Ta phải có gan đi tới, có gan dấn mặt với sự nguy hiểm nó đợi chờ ta. Ta hãy bắt chước đũa tre mười tháng kia. Đôi chân yếu đuối lạch lên cho hết bậc cầu thang dù nơm nớp sợ ngã. Lên được tới nơi hẳn nó cũng có cảm giác vinh quang, đắc thắng như nhà thám hiểm Christophe Colomb tìm ra Tân thế giới vậy. . .

Đừng đứng một chỗ, đừng cố thủ với những cái đã có. Kho vàng giấu một chỗ là một thứ tư bản chết. Con người cứ đứng nguyên một chỗ cũng là chết ! Đem tư bản ra mà kinh doanh, một may một rủi ; đem sự sống của mình mà kinh doanh : có thể mới xứng đáng cái vinh dự làm một sinh-vật cao hơn tất cả các sinh-vật khác

Bắt đầu ngay từ hôm nay mỗi khi định làm một công cuộc khó khăn gì dù nhỏ dù to các bạn cũng đừng dụt dè : « chịu thôi... nhiều sự trở ngại quá » Song các bạn hãy nói : « Tại sao ta lại không làm ? Ta cứ thử làm xem sao ! »

Những người chân chỉ rút rat chỉ là những người không bao giờ làm được điều gì đặc sắc cả

HỎI. — Tôi và cô L. cùng ở một phố, rất yêu nhau song muốn giữ gìn cho thanh danh của cô L. nên mỗi tình đó tôi giữ rất kín đáo. Một người bạn thân của tôi yên trí rằng tôi chỉ quen cô L. trong phạm vi người đồng xứ, nên cậy tôi trao dùm cho cô L. bức thư cầu hôn. Tôi vẫn giữ thanh danh cho L. nhận bức thư đó và trao lại cho L. L. không nhận và viết thư trách tôi sao lại đem các thư bất chính của người bạn cho cô. Tôi trao trả lá thư lại cho người bạn. Người này không bằng lòng, có ý tức tôi, Còn tôi, tôi cũng không dám đến nhà cô L. nữa.

L. lại viết thư xin lỗi tôi và nhắc đến lời hứa trước, không ngờ lá thư ấy vì sự vô ý của kẻ mang thư lại vào tay bạn tôi. Người này giữ luôn lấy rồi tới trách tôi, có ý ghen tức tôi. Tôi vô tình vẫn chối cãi là không có tình với L. Lúc đó bạn tôi mới đưa lá thư của L. viết cho tôi, tôi xem xong, y lại đòi lại, rồi sau không biết nghĩ thế nào, y trả tôi rồi về thẳng. Vậy tôi nên xử trí với bạn tôi ra sao? X. Samneuca

TRẢ LỜI. — Câu chuyện chẳng có gì là knó khăn khúc mắc mà ông cần phải xử trí. Ông cứ việc yêu cô L. như trước và khuyên ông lần sau có ai vô tình không biết ông và cô L. yêu nhau nhờ ông đưa thư cầu hôn cho ý trung nhân của ông thì ông chớ nhận. Một là: Nó có nguy hiểm cho ông, ngộ cả cô L. (Xem tiếp trang 12)

Không có chức-vụ thấp-hèn, mà cũng không có giống người thấp hèn, chỉ khi nào mình không làm tròn chức-vụ của mình, không giữ được phẩm-giá cho toàn-vẹn để xứng đáng với mình, thì mới là thấp-hèn mà thôi ».

PÉGUY

VIỆC PHÒNG-THỦ QUỐC-GIA bắt đầu từ' số bép

III

Địa vị phụ nữ ở gia - đình đã suy đến thế, thì khi ra xã hội, chị em sẽ vin vào đâu mà hòng chiếm lấy một địa-vị cao-quí được?

Vậy chị em cần nhất phải củng cố và nâng cao địa - vị mình ở gia-đình. Địa-vị chị em ở gia-đình mà tỏ ra thật hệ-trọng thì đấy lại chính là tập tài liệu quý báu để chị em đòi mở quyền bình đẳng vậy.

Hơn nữa, thiên - chức và nghĩa vụ chị em buộc chị em nâng cao địa-vị mình ở đấy. Địa-vị ấy, không phải do kẻ khác tặng chị em, vì nếu thế, thì cái địa-vị ấy không đối chiến với thật-tế, nên e không giá trị. Địa-vị ấy, chị em cần phải đem cả tài-năng quản lý gia đình, giáo-dục đoàn con mà xây đắp thì mới thực chắc chắn cao-quý. Nâng cao địa-vị mình nghĩa là đem tất cả bản-năng, tài sức mình mà tỏ ra rằng mình xứng đáng với nhiệm vụ, đầy đủ với bổn phận.

Người đàn-bà quản lý gia-đình có cái nhiệm vụ phải chu toàn gia-đình về phương diện kinh-tế. Có nhiều khi chị em

nhẹ phần mưu sinh cho gia đình Về phần ấy, đã có chồng gánh vác. Chị em chỉ cần có đủ những đức tính cần kiệm, lo xa và siêng năng là được. Chị em phải khéo tay then chốt cho sự sinh-hoạt khắp gia-đình, mà được thế, tưởng cũng không dễ. Người ta thường tặng cho chị em cái mỹ-hiệu là nội tướng để ám-chỉ rằng trong công việc chị em ở gia-đình, cũng gồm đủ ăn, oai tài trí, như của một viên thượng tướng chỉ huy giữa trận - địa. Cái ví dụ ấy tưởng cũng không xa sự thật lắm vì xưa kia đã có người có tài cắt thịt biếu giữa làng mà sau làm đến tể-tướng Một việc cắt thịt đã vậy, huống chị em còn những muôn ngàn công việc khác nhau. Tôi đã từng thấy lắm gia đình thế-thái mà sau đến suy sệt chỉ vì người đàn bà trong gia-đình không có óc xếp đặt, thiếu sức cang đáng mọi công việc của nhà. Kinh-tế là huyết mạch, thiếu nó gia-đình sẽ duệ-kiệt. Nên tảng kinh-tế trong gia-đình đã lung-lay thì luân-lý trong gia - đình cũng chịu ảnh hưởng.

(Còn nữa)

Duy-nhất Quốc-Luyện

EXTRAIT VEGETAL

SEYNIA

Agent exclusif de
l'Indochine (Nord)

GIÚP CÁC BÀ, CÁC CÔ CÓ BỘ NGỰC VỪA Ý

Le Lux Crédi Foncier Hanoi

Le flacon 2\$80

Tél. 1210

Những làn môi ...

Luôn mấy kỳ nay chúng tôi nhận được không biết bao nhiêu là thư của các bạn tham phần về môi bị nứt nẻ, hoặc môi bỗng nhiên thâm đi, dày ra, nên muốn trả lời chung các bạn, chúng tôi dành riêng bài này nói về môi.

Hai làn môi là dấu vẻ đẹp của người. Nhiều bạn không biết giữ gìn nó, hoặc chăm chút nó quá mà chăm chút không phải đường thành thử nó xấu, làm giảm hẳn một phần lớn nhan sắc của các bạn.

Môi nẻ và thâm có nhiều nguyên nhân :

1-) Tự mình làm. — Có bạn hề trước khi vào nhà ai, hay gặp một người quen nào, muốn cho môi đỏ đỏ, cứ lấy răng bặm vào môi. Đành rằng làm như thế môi có đỏ thắm song chỉ vài giây đồng hồ cá mầu đỏ ấy sẽ hết, môi lần lần thành chai ra, mất vẻ tự nhiên, rồi môi trở nên thâm, lệch, nhất là hay nẻ.

Có bạn không bặm môi thì lại lấy đầu lưỡi liếm môi một cái. Đó là một tính rất xấu. Trông thấy mình như thế, người ta cho là mình thiếu lịch sự. Cái tính đó, thành thói quen thì lại nguy hiểm. Thí dụ môi ngồi vào bàn tiệc, chưa ăn mà bạn vô tình thò lưỡi liếm môi thì có khác chi bạn tỏ một sự thèm thuồng dễ tiện ! Về phương diện đẹp thì liếm môi luôn, môi sẽ bị chất nước bọt lam thâm đi, nẻ ra.

2-) Tự bộ phận tiêu hóa yếu. — Môi nẻ và thâm là một triệu chứng chỉ bộ phận tiêu hóa của

bạn yếu. Bạn cần phải săn sóc nhất đến dạ dày của bạn.

Cách làm cho môi đẹp

Trời sinh ra đàn bà, dầu bạn là người thế nào, bao giờ trời cũng ban cho bạn những làn môi đáng yêu chỉ trừ phi bạn có tật ở môi do các bệnh di truyền của cha mẹ (như bệnh Giang-Mai, làm môi sứt chằng hạn). Bạn phải

THƯA BÀ, ÔNG BÁC-SỸ KHUYÊN

Nói về bệnh trớ, nôn, mửa (Vomissement)

Sau khi lọt lòng, trẻ hay trớ ra nhiều rãi rớt, chất ấy thường từ mồm, trong cuống họng trong dạ dày ra. Như thế là thường vì nhiều khi ngay còn trong bụng mẹ, trẻ đã uống nhiều nước dẫu ối hay lúc nhồi ra lâu quá trẻ đã bị mệt và bắt đầu thở nên đã nuốt phải nước hay rơi ở trong dạ con người mẹ. Các trẻ ấy ngay ngày hôm sau hay vài giờ sau lúc lọt lòng đã nôn ra rất nhiều nước và rớt cũng có khi lẫn cả phân su vào, nhẹ thì chỉ một hai hôm hết ngay. Cũng có đứa vì nuốt phải nhiều quá thành phải trớ trong mấy ngày, động ăn cái gì lại trớ, trong lúc sắp trớ thì quặn quai mình, mặt tái, mắt trợn ngược rồi nôn tóe ra, nôn song thấy nằm nhào nhùng ra đáng đỡ đau đớn khó chịu. Nếu không hiểu cố cho ăn thì chứng bệnh nặng thêm lên ngay, người dầm ra tím bầm như bị nghẹn thở cho đến lúc nôn ra mới hết. Chẳng may đứa trẻ đẻ ra bị trớ

giữ gìn cẩn thận nó. Nếu môi khô thì trước khi đi ngủ bôi lên môi một chút glycérine cứ một phần glycérine thì một phần nước. Nếu môi có mụn, chớ cậy ra, nguy hiểm lắm. Hãy lấy phèn chua đã nhỏ, rồi rắc lên mụn, chỉ vài ngày sẽ khỏi. Đừng uốn éo môi để lấy bộ tịch trong khi nói chuyện. Đừng thười môi ra, và nhất là mím miệng lại. Chớ bao giờ cười một cách âm ỉ, hoặc cười những việc không đáng cười. Nếu cần thoa son thì nên dùng thứ son nhạt để giữ lấy vẻ tự nhiên và khỏi hại môi. Những làn môi đỏ quá không bao giờ đẹp cả. Chỉ có một mầu hồng dịu là thích hợp cho các bạn.

Đại khái đó là mấy điều cần, các bạn hãy ghi kỹ để giữ lấy những vẻ miệng tươi như hoa của các bạn.

Cô Thúy

thì ta nên để nằm yên, bả nhịn cho tới khi không thấy nôn nữa, lúc đó ta dần dần cho nhấp nước đường đã, làm như thế vài bận không thấy trớ mới thử cho ăn ít sữa, phần nhiều chỉ mất độ 48 giờ thì trẻ đã ăn uống được như thường, trước động nuốt tí là nôn tóe sau bú một cách ngon lành không có gì ra giáng một uộc.

Nếu không hiệu, cố cho ăn thì còn trớ, sợ trẻ đói thì bệnh sẽ mỗi ngày một nặng, trẻ bị trớ nhiều sẽ lả, khó mà dùng thuốc để dạ giãv khỏi đạo dục, thuốc vào chỉ tỏ làm tăng bệnh, ta chỉ nghe nhời mạch nhăm mà cho trẻ uống thuốc bậy.

Cho trẻ bú vú mà hay chớ phần nhiều là tại nuôi phải người vú có con đã lớn, có nhiều sữa nhưng sữa đặc quá đối với dạ dày trẻ thành khó tiêu. Cũng có người lo con đói cho ăn không chừng mực nào thành bị trớ. Đứa trẻ cho ăn quá độ khó tiêu hay khóc nhất là về đêm, có lúc khóc hàng giờ.

(Còn nữa)

BÁC SĨ MỸ

==CHỊ EM NÊN BIẾT QUA VỀ==

VẤN-ĐỀ NHÂN-MÃN

của AN-QUÝ

Từ trước đến nay, dân-số trên hoàn-cầu càng ngày càng tăng, và nhất là từ giữa thế-kỷ thứ 19. Vì thế người ta mới nêu lên vấn-đề nhân-mãn

Vấn-đề nhân-mãn trên thế giới

Căn cứ vào công cuộc nghiên-cứu của giáo-sư Maurice Halbwachs ở bên Pháp, của nhà bác học Walter Willcox ở bên Mỹ và vào các bản thống kê của Hội Quốc-Liên, người ta biết rằng dân số trên hoàn-cầu tăng lên như sau này

năm 1650 465 triệu

năm 1750 660 triệu

năm 1850 . . . 1.098 triệu

hiện nay . . . 2.000 triệu

và nếu dân số cứ tăng đều như thế thì đến năm 1950 trên thế giới sẽ có chừng 2.180 triệu người. Nói tóm lại, trong vòng 3 thế-kỷ dân-số trên thế giới đã gấp lên quá bốn lần!

Vì sự «sản-xuất người» tăng gấp bội như thế, nên cuối thế-kỷ thứ 18 nhà Kinh-tế-Học nước Anh, Robert Malthus (trong quyển Essai sur le principe de la population) đã nói rằng: nếu không gặp một trở-lực gì, dân số trên hoàn-cầu sẽ cứ 25 năm lại tăng gấp đôi; mà trong khi dân số tăng lên theo một cấp số Kỳ-hà-học (progression géométrique, nghĩa là tăng gấp 2, 4, 8, 16, 32., lần) thì các vật dụng cần cho sự sống chỉ tăng lên theo một cấp số toán học (progression arithmétique, nghĩa là tăng gấp 2, 3, 4, 5, 6... lần) Và như thế người ta phải lấy làm khủng khiếp và nhận thấy rằng chả bao lâu người trên trái đất sẽ chết đói cả.

Thuyết của Malthus sừng lên làm sôi nổi dư luận hồi bấy giờ: người thì cho Malthus là nguy-biến, người thì lấy làm lo cho tương-lai của nhân-loại. Nhưng thật ra, chính Malthus cũng nhận rằng có nhiều trở-lực như nghèo đói, chiến-tranh, các bệnh truyền-nhiễm, làm cho người ta chết bớt đi, và giữa số người và vật dụng lại có thăng-bằng.

Vả lại ta chớ nên quên rằng quyền sách của

Malthus xuất-bản lần đầu tiên năm 1789, mà hồi đó trên thế-giới kỹ-nghệ mới bắt đầu phát triển, nguồn lợi hầu duy-nhất của người ta là canh-nông, mà hoa-lợi của ruộng đất thì dù sao cũng chỉ có giới hạn; vì thế Malthus mới không tin ở sức sản xuất vật dụng của loài người, và không ngăn ngừa mà công bố lời dự đoán ghê gớm đó. Sau đó năm sáu mươi năm, kỹ-nghệ càng ngày càng mở mang, cho đến ngày nay cách tổ chức chính-trị, kinh-tế, lý-tài dựa vào các phương-pháp mới, nên tuy có nhiều xứ dân chúng bị nghèo đói nhưng nói chung cả hoàn cầu thì hiện nay có vấn đề nhân mãn mà nay chưa có nạn nhân mãn.

Vấn-đề nhân-mãn ở Đông-Dương

Xứ đông-Dương dân số vào 25 triệu. Diện-tích vào khoảng 730.000 cây số vuông, tính trung bình mỗi cây số vuông có 31, 32 người. Nếu về phương-diện đó ta so sánh Đông-dương với các xứ khác, ta sẽ thấy Đông-dương có rất ít người vì:

Ở nước Pháp, mỗi cây số vuông có 75 người

— Anh — 155 —

— Nhật — 182 —

— Bỉ — 270 —

Ở đảo Java (Nam-dương quần-đảo) 315 —

Như thế, nói đến vấn-đề nhân-mãn ở Đông-Dương, người ta có thể cho là vô lý; nhưng xét kỹ ra ta sẽ thấy

. hầu hết dân chúng ở xứ ta sống về nghề nông, hầu hết dân-cư tụ lại trên các đồng bằng, thành ra ở nhiều nơi rất đông người sống trên các khoảng đất không có máy: ví dụ như ở Bắc-kỳ, châu-thỏ sông Nhị-hà diện tích tất cả vào khoảng 50. 000 cây số vuông, mà trên đó dân số là 8 triệu, tính đồ đồng mỗi cây số vuông phải nuôi sống 530 người! Chúng tôi còn nhớ năm 1936, ông Fajens là một nhà báo nước Ba-lan đi du lịch qua Hanoi có diễn thuyết ở giảng-đường trường Đại học và tỏ ý phàn nàn rằng dân Ba lan không đủ ăn, vì bên ấy mỗi cây số vuông đất giống giọt phải nuôi sống 70 người: ông ấy biết đâu ở Bắc kỳ chúng ta chỉ mong có thế.

Chẳng qua người nước mình quen theo cổ-tục ngoài nghề nông ra không chịu để ý đến các nguồn lợi khác. Gần đây vì tình-thế bắt buộc và có Chính-phủ khuyến khích, ta mới có khuynh-hướng về công nghệ, kỹ nghệ, thương mại, và do đó tình-cảnh dân chúng chắc chắn sẽ khá hơn. Nhưng nói riêng về nông-nghiệp, chúng tôi thiết nghĩ ruộng đất trong nước rất đủ để nuôi sống dân ba Kỳ

(Xem tiếp trang 13)

Có đôi

Thế cũng được, bạn cùng tôi
 quen biết,
 Rồi chia tay, ghi lại mỗi bên lòng.
 Một niềm thương, không, một
 chút nhớ nhung
 Những lúc bạn, như tôi, vùng
 nhớ lại.

Gặp nhau đây được người quen
 mỗi lái,
 Bạn trao tôi một chút của tình
 thần,
 Ngày bạn đi tôi quyến luyến đưa
 chân,
 Tình cảm vẫn còn trong chưa
 chút bọt.

Tôi đã thấy nhiều ái ân lơ
 trớt.
 Nên vui mừng, khi bạn bước
 chân đi,
 Hỏi lại lòng tôi vẫn thấy say mê.
 Như lúc mới và hồn tôi đỡ
 quạnh.

Trời cũng dịu một đôi phần giá
 lạnh.

HỒNG - THU
 (Thanh-hóa)

ngày duy nhất

Tặng Ái - Mỹ

Hồn em trải sẵn mấy trang trinh bạch,
 Mực son là tim huyết vẽ yêu đương.
 Ngày thành hôn hoa nhả hết muôn hương,
 Và ong bướm như say mùi vị ngọt.

Ngày em sẽ trao anh niềm bí mật.
 Hai năm trinh tiết trắng trong tình.
 Ngày mà không vũ trụ, phải không anh?
 Trang trinh bạch tim ghi ngày duy nhất.

Sao em không có phép màu trăm thức
 Thâu nắng tưới cho mau đến chiều đêm.
 Bức màn sương che mặt nhứt sáng lên,
 Thâu thời khắc một giờ thành một phút.

Cho mau lên, trời ơi ngày duy nhất,
 Trên đời tôi run ngất bởi mê say.
 Ngày vườn tim thơm nở lảm hương ngày,
 Ngày ánh sáng thu dồn thành tia mắt
 Ngày bạn thương sau vạn ngày mỗi mắt,
 Nhìn đồng hồ chậm chậm đốt tim gan

1940

Trinh - Nữ

Con ai?

(Tiếp theo)

Ngọc gắt :

— Anh không cho là lạ, nhưng tôi cho là lạ ! Đàn ông các anh là cả một sự bí hiểm.

Người chủ nhiệm cười :

— Nếu chúng tôi nghĩ trái lại ?

Ngọc đâm khùng :

— Nói chuyện với anh tức là lạ ! Anh cứ đến ở với nhà tôi mười ngày xem anh có chịu được không !

Ngọc vùng vằng toan đứng dậy. Người chủ nhiệm lật đật xin lỗi :

— Chị làm gì mà nóng như lửa. Tại thế nên tôi mới trên chị đấy chứ ! Chị ngồi xuống, bình tĩnh lại. Tôi sẽ hiểu chị một kể mà tôi học được của nhà tôi. Nhưng phải nhẫn nại lắm.

— Kể gì ?

— Dùng chữ « kể » cũng chưa đúng. Phải dùng chữ « trận đồ » mới phải.

— Gớm ! Anh này ỡm ờ mãi ! Nói thì nói ngay. Người ta đã sốt cả ruột !

— Kìa kìa, tôi vừa yêu cầu chị nên nhẫn nại kia mà ! Phàm ở đời, khi mình muốn đạt một mục đích gì thì bao giờ mình cũng phải có cái cử chỉ kiên nhẫn của Lưu-Bị lúc cầu Gia-cát-Lượng.

Ngọc kêu lên :

— Thôi ! Tôi lạy anh ! Anh nói đạo đức lúc này thì thật là anh giết tôi ! Tôi không hiểu làm sao tại làm báo làm sách các anh có cái tật lôi những chuyện xưa xưa ra để dạy người ta. Anh có thể giúp được tôi thì anh giúp không thì thôi.

— Vâng, vâng, xin nói, cái trận đồ ấy là của nhà tôi. Nó như thế này. Chị có hiểu chữ Hán không nhỉ ?

Ngọc phì cười :

— Thôi anh cứ nói nôm cho tôi

nghe.

Người chủ nhiệm nghiêm nét mặt :

— Cái hình thế trận đồ là hình thế con đĩa ! mình bày cái trận đồ ấy thì mình phải biến thân mình ra con đĩa cứ bám riết lấy chồng. Chồng đi đâu mình cũng đi theo, làm gì cũng làm theo. Nói chuyện không trả lời cũng cứ nói, tóm lại chờ bao giờ rời người chồng ra đâu có bị một hai cái tát tai... Một ngày, hai ngày, ba ngày, có khi năm mười bữa, nửa tháng thế nào mình cũng đắc thắng !

— Tôi hoài nghi sự đắc thắng ấy lắm.

— Chị hoài nghi là vì chị không hiểu khoa tâm lý, chị chưa rõ lòng người đàn ông lắm. Người đàn ông có tính nóng nảy, nếu người đàn bà cũng nóng nảy thì không thể nào có sự điều hòa được ! Đó là một lẽ. Lẽ thứ hai là người đàn ông sợ những sự cù nhây, gai giằng như đĩa. Mình cứ gai, cứ cù nhây, họ sốt ruột tất chịu thua. Ấy trước nhà tôi cũng dùng cái trận đồ ấy nên thắng nỗi sự chơi bời của tôi đó ! Chờ bao giờ làm mất giận người đàn ông, khi mình đã làm vợ người ta rồi ! Đó là cả một cái nghệ thuật làm vợ !

Mùa cưới

Các bạn gái sắp về nhà chồng, các bạn gái đi phù dâu còn đợi gì không lại nhà :

QUÊ HIÊN

36 — HÀNG BỒ — HANOI

Đề đóng một đôi giày đẹp đúng kiểu mà lại rẻ.

Quả nhiên Huỳnh phải hàng trước những sự gai như đĩa của Ngọc, song Ngọc cảm thấy Huỳnh càng gần Ngọc bao nhiêu thì hình như Huỳnh lại càng xa Ngọc bấy nhiêu.

Đã nhiều lần Ngọc bắt gặp ở Huỳnh những nét mặt, những cử chỉ ghê tởm Ngọc, bắt hủ Ngọc, Ngọc tưởng như chồng đã đẩy mình khỏi địa-vị làm vợ. Ngọc càng cố đi vào lòng chồng Ngọc càng thất vọng. Trong cái lòng ấy chỉ đầy những sự trống rỗng lạnh lùng. Ngọc xưa

này vẫn chắc rằng một khi hòa hợp sắc thệ thì cả tinh thần cũng hòa hợp. Ngọc đã lắm, cái dư vị của sự yêu đương không những đã không để lại một chút âu yếm, còn đem theo bao điều tủi cực. Với Ngọc, Ngọc thấy thế. Với chồng, Ngọc càng không hiểu. Trước kia Ngọc chỉ nhìn thấy những nét hân hoan, chỉ nghe thấy những lời dịu ngọt, tất cả, tất cả như đem Ngọc sâu thêm vào cõi mê ly. Bây giờ trái lại. Cái bề ngoài thanh cao đã bay đâu mất rồi. Ở người chồng nàng chỉ thấy còn những thú tẻ nhạt.

Đã thế, Huỳnh lại hình như có vẻ hời hởi, buồn buồn. Chàng vùng giậy, hai tay ôm lấy đầu, nói rầm rì trong miệng. Có khi chàng để mặc Ngọc ngủ một mình, chàng ra bàn giấy ngồi co ro xem sách cho tới sáng.

Một đêm, những cảnh ấy lại diễn ra. Ngọc không thể chịu đựng được nữa, Ngọc lặng lẽ ra cạnh chồng, và bằng một giọng chua xót vô ngần, Ngọc hỏi chồng:

— Huỳnh! Huỳnh coi em như một con diêm?

Huỳnh ngồi im.

Ngọc tiếp:

— Huỳnh, Huỳnh nói đi, nói thật với em một lời, rồi xuất đời. Huỳnh không nói với em nữa cũng được! Huỳnh còn coi em là vợ không?

Huỳnh dừng tàn nhãn với em thế. Huỳnh nghĩ gì? Huỳnh bầy cời mở tấm lòng Huỳnh ra. Nếu Huỳnh quên những phút yêu đương buổi đầu của chúng ta thì Huỳnh bây nên coi em là một người bạn vậy. Huỳnh cứ

chờ em biết sự thật, đầu cái sự thật ấy có làm cho đôi ta phải chia rẽ! Nào Huỳnh nói đi!

— Anh khó nói lắm! Nhưng thôi, chẳng lẽ đối với một người mà trước kia đã là vợ anh...

Ngọc giật nảy mình:

— Thế bây giờ em không là vợ anh nữa?

— Không! em không là vợ anh từ bữa anh ở đường đường bác-sỹ T. về. Em đã hiểu chưa?

Mặt Ngọc xanh như tàu lá!

Huỳnh mĩa mai:

— Can chi em sợ! Anh có làm gì em đâu!

— Em không sợ anh, em sợ cái lắm của anh.

Huỳnh cười to:

— Anh lắm ư?

Rồi Huỳnh rút một điều thuốc lá ở trong bao ra hỏi Ngọc:

— Cái gì đây?

Ngọc ngơ ngẩn, không đáp.

— Kia anh hỏi em anh cầm cái gì đây!

— Điều thuốc lá!

— Phải rồi, đây là điều thuốc lá. Nghĩa là khi 4 con mắt tinh tao công nhận cái này là điều thuốc lá thì không có sự lắm rằng nó là cái bút chì mà mình hoa mắt trông ra điều thuốc lá! Vậy cái cảnh anh trông thấy cũng có 4 con mắt công nhận nên em cho anh lắm thì không bao giờ anh chịu cả. Thôi nói vậy chắc em hiểu rồi. Đừng hỏi anh nữa. Anh yêu cầu, van nài em điều ấy!

— Không! Anh phải nói. Anh nói thì em mới giải nổi cái lắm của anh.

— Em đừng bắt buộc anh trở lại cái địa vị tâm thường của một người chồng góa. Anh van

em! Anh sợ em lắm. Em bảo anh điều gì anh cũng xin theo. Em truyền một lệnh đi. Anh sẽ thi hành ngay. Đốt nhà? giết người? ăn cướp? anh quyết không từ nan, nhưng xin em, em chớ bắt anh phải nói những điều anh đã trông thấy.

Ngọc nhìn chàng mà khiếp mắt Huỳnh như sắp cháy. Cái màu hung hung đỏ ở trong con ngươi tỏa ra mới hãi hùng làm sao! Huỳnh cắn nát cả điều thuốc lá đương ngậm ở miệng.

Ngọc thở giải đờng giậy, nói thêm một câu:

— Anh buộc tội em như thế thì oan em quá!

— ư!

Tiếng hét ấy không phải là tiếng người!

Ngọc run bắn người lên, vội chui vào giường chồm chân kín mít.

Đến lúc ngọc lộ đầu ra nhìn chồng thì đã không thấy Huỳnh đâu nữa.

Nhìn quanh một lượt, Ngọc rón rén bước lại chỗ bàn chồng ngồi, một mảnh giấy trên có mấy giòng chữ viết vội:

Ngọc nên về Phan-thiết.

Ngọc chưa chát gục xuống cạnh bàn khóc thốn thức.

Quanh Ngọc tiếng tích tắc của đồng hồ đập mạnh như một trái tim không lỗ. Ngọn đèn giống càng khuya càng trong vắt, Ngọc bàng hoàng như mất một vật gì. Hết năm lần ra giường Ngọc lại đi quanh phòng như điên.

Bốn giờ sáng! Ngọc bậm môi nói một mình:

— Cần gì! Về Phan-thiết thì về! Ai sợ!

(Còn nữa)

DOCTEUR HY

91, Rue Richaud - Hanoi

(ĐẦU PHỐ HỘ-VŨ)

CHỮA CÁC BỆNH

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH

HOA - LIỆU BỆNH ĐÀN - BÀ

Menu

UYÊN-ƯƠNG-MỘNG

và cô đem đến các nhà quen để nhờ người ta giới thiệu hộ khắp nơi.

Cô về nhà chờ khách hàng, yên trí cái nghề mới sáng kiến của mình thế nào cũng thịnh vượng...

Tuần lễ đầu cô có bốn người mời tới nhà nấu cỗ song toàn là các bà chủ nhà vụng

về nhưng lại cứ làm mất ta đây sành sỏi và không chịu cho một món mới nào khác món ăn cổ điển xưa nay, bày trên bàn tiệc cả, nên cô Liên chưa thi thố hết được tài nghệ và những món ăn đặc biệt gia-truyền của cô. Tuy vậy cô cũng vui thích vì số tiền người ta trả công cô rất hậu.

Cứ thế này, cô nghĩ, chẳng mấy lúc ta có thể có được một món tiền to. Lúc đó ta sẽ khuếch

trương công cuộc làm ăn của ta, mượn thêm những bạn gái, dạy họ biết nấu nướng, chia công việc cho họ vì chắc rằng rồi đây càng ngày càng đông khách hàng, một mình ta không thể làm suê được.

Hôm nay cô hơn hờ khác thường. Tấm danh thiếp của một khách hàng để lại nhà cô trong khi cô đi nấu cỗ vắng, mang tên một thiếu-nữ có tiếng là tân-tiến ở Hà-thành « cô Ngọc-Dung nữ họa sĩ » khẩn thiết mời cô làm giúp một bữa tiệc... A! Cô Liên có dịp đem hết tài nghệ đặc sắc của mình ra đây! Một người con gái mới như cô Ngọc-Dung tất phải mới cả từ miệng ăn miếng uống.

Quả vậy. Cô Ngọc-Dung, giữa những giá vẽ, vồn vã bảo cô Liên:

— Được, được, càng những món ăn mới mẻ càng tốt. Cô cố làm cho ngon cô nhé, chẳng đâu gì cô, bữa tiệc chỉ có một chủ một khách này là để tôi thử một người bạn trai, ông Vi, cũng là họa sĩ như tôi nhưng danh vọng lớn lắm. Ông ta đã ở Paris, ở Berlin, ở Rome những bức vẽ của ông có bức bán tới hai ba vạn bạc. Chưa có vợ, cô ạ, vì người đàn bà mà cô hù dọa đời, thích

lấy người có tâm hồn cao đẳng như mình đã đành mà lại phải nội trợ nấu nướng giỏi nữa. Có họa ngán kiếp cũng chả tìm thấy một người đàn bà như thế ở xã-hội Việt-nam này. Như tôi, tôi ghét nấu nướng! Cả đời tôi chả vào bếp một lần song cũng phải vờ với ông ta rằng tôi cũng thạo nấu... nướng... lắm. Tôi nhờ cô đấy nhé.

Cô Liên mỉm cười, óc thông minh của cô thừa hiểu bữa tiệc mà người ta nhờ cô làm ngày mai đây có tính cách gì!

Cô đáp cho yên lòng người bạn hàng tân-tiến:

— Vâng cô cứ tin ở tôi. Ngày mai tôi sẽ làm những món ăn gia truyền tôi chưa từng làm cho ai bao giờ. Song tôi phải nói tên trước những món ăn để cô biên vào menu.

Sân bút chì và giấy croquis, cô Ngọc-Dung chép:

Uyên-ương-mộng.

— Trời! Món ăn gì mà lại có cái tên thi vị thế?

Cô Liên nheo mắt, ghé tai cô Dung thăm thỉ. Cô Dung thích trí hiện ra nét mặt:

— Phải, phải cô phải dặn trước tôi thế kẻo anh chàng hỏi tôi sự tích tôi lại tit mít thì nguy

— Tương-tư — Hồng-nạn — Tái-ngộ — Hợp-Hoan — Tam-Đa — Ngũ-phúc.

Mỗi tên món ăn, cô Liên lại ghé tai khách hàng nói sự tích của nó.

Cô Dung vỗ vai cô nấu cỗ:

— Thật không ngờ một tâm hồn thi sĩ lại nấu trong cô ả lợ lem.

Cô Liên cười thảng thốt đáp lại:

— Vì cô ả lợ lem cảm thấy mùi thơ cả từ trong lợ cà, trách mắng,

Hôm sau, đôi má đỏ hồng bên ánh lửa, cô Liên lắng tai nghe những mẩu chuyện của đôi uyên ương chưa thực hiện, tự trên buồng ăn lợ xuống nhà bếp.

Trước hết là tiếng nói sang sảng của ông khách: ông họa sĩ Vi, như cô Dung đã bảo cho Liên biết. Cái giọng đầm ấm lạ, chưa chi người ta nghe đã phải có cảm tình:

— Trời ơi, bữa tiệc sao mà đẹp thế này? Tay họa-sĩ có khác, trông cách bày bàn đã đủ thấy bữa cơm ngon rồi.

Bàn tiệc ấy cũng chính tay Liên đã bày theo một ý nghĩ rất mới. Bình hoa để giữa bàn phân chia chỗ ngồi của cô chủ và ông khách, toàn cắm lá măng non khiến cho hai người tuy không thể mặt nhìn tỏ mặt, nhưng vẫn thoáng thấy nhau qua tia lá mỏng manh, chẳng khác thời xưa đôi uyên ương ngấp nghé nhau trong, ngoài bức sáo vậy.

(Xem tiếp trang 13)

KHÍ người mẹ theo người cha, năm xuống yên giấc ngàn thu thì cô Liên làm vào cảnh vô cùng quần bách: làm gì sinh nhai? Từ bé quen ăn sung mặc sướng, yên ấm với cha mẹ, nay nhất đán mồ côi cả cha mẹ và thậm hơn hết cả tiền của, cô Liên nghĩ mình đói khát đến nơi! Cô có thể nhờ vả họ hàng hoặc bè bạn của cha mẹ cô, nhưng lòng khảng khái không để cho cô nghĩ đến sự quý lụy ấy.

Cô lo lắng lắm, đã ngót một tháng rồi, cô mang mảnh bằng trung học đi xin việc khắp nơi mà không kết quả gì. Tiền nhà, tiền ăn cấp bách, cô rồi cả ruột gan. Song bề ngoài cô vẫn bình tĩnh không hề thổn thức than giải. Một đêm đang thao thức cô chợt vùng giậy nói cười hoan hỉ một mình: Trời! Sao từ trước ta không nghĩ ra.... Có lẽ bây giờ vong hồn cha mẹ ta mới rần rui cho ta chẳng? Ừ sao ta không đem ngay cái tài nấu nướng của ta mà kiếm ăn?... Mẹ ta lúc sống vẫn khen ta khéo léo... Được rồi, được rồi ta không lo chết đói nữa. Người ta mượn thợ nấu cỗ đàn ông thì hẳn người ta càng thích mượn thợ nấu cỗ đàn bà! Cái nghề nấu nướng là nghề riêng của người đàn bà mới phải chứ. Huống hồ mẹ ta lại dạy ta bao nhiêu là món ăn gia-truyền. Được, được cha mẹ ơi! Con có kế sinh nhai rồi...

Thế là sáng ra cô lúi húi nắn nót viết một cái biên treo trước cửa nhà:

« Ở đây có một thiếu-nữ nhận đến nhà nấu cỗ, làm tiệc ».

Cô nghĩ: nấu cỗ không thôi cũng thường, chả có gì lạ, ta phải chưng cả cái tài dọn bàn tiệc, và cô viết thêm:

« Nhận cả bày bàn tiệc, cắm hoa v.v. »

Cô in một trăm tấm thiệp làm giấy quảng cáo

Nêu cô muốn giữ vững việc làm

Ở xứ mình, các bạn gái làm công nhân cũng khá nhiều. Bán hàng, đánh máy, tốc ký, hầu hết những công việc ở buồng giấy. Năm trước trong tờ Đoàn-bà Mới ở Saigon, bạn Thụy-An đã làm một thiên điều tra về bạn gái làm công, và đã nhận được lời nói sau này của một ông chủ hãng buôn to mà đại đa số người làm công trong hãng là đàn bà: « Về sự làm việc và mọi đức tính khác người đàn bà làm công thường tỏ ra hơn bạn đồng nghiệp nam nhi », Tuy vậy không phải rằng toàn thể nữ công nhân đều xứng đáng lời khen ấy, đó đây ta vẫn nghe nói cô nọ, cô kia bị mất chỗ làm vì một duyên cớ gì đấy. Chưa có ai chịu khó đi điều tra xem ở bên ta những cớ khiến cho bạn gái bị mất việc là những cớ gì, thuộc về loại tính xấu nào? Chúng tôi hãy mượn cái biểu thống kê về những duyên cớ chính đáng sự mất việc của các bạn gái mà những nghiệp đoàn nữ công-nhân ở Mỹ đã dày công kê cứu để những bạn gái ở xứ ta đã có việc làm hay đang tìm việc làm, suy nghĩ, tưởng cũng có đôi phần ích vậy :

Tính theo phần trăm thì các bạn gái công nhân bị mất việc làm vì những cớ sau đây :

70% Ăn mặc lem luốc

Hay ăn mặc se súa. Hai sự thái quá chau chuốt và sười sĩnh trong cách ăn mặc đều hại cho mình. Se súa quá, chủ sẽ nghĩ : Đây là một người đề nhiều thì giờ vào việc đánh phấn hơn làm sổ sách ? sười quá chủ nghĩ : lười về ăn mặc thì chắc lười cả về công việc ».

40% Yếu đuối

Đem cứ đi xi nê cho khuya vào hay cứ đi dự dạ hội cho nhiều vào rồi mai đến sở kêu mệt với nhọc, ngủ gà ngủ gật trên sở, hay đang làm thì say sẩm mặt mày, bải hoải chân tay, ngáp giãi ngáp ngáp người chủ chắc có cảm tưởng tốt lắm !

20% Mất nhìn đồng hồ

— Chao ! sao mà thì giờ đi chậm thế, mãi không đến giờ ra !

Cô nghĩ đến ông bạn trai đợi mình ở cửa sở, cô nghĩ đến cuộc vui ở nhà : muốn làm vội vàng nhanh lên, làm mặc. Nốt xấu và cuối cùng, mất việc

20% Công việc nhăm lẩn

Không chịu để ý xem xét công việc cho đến nơi đến chốn, cứ làm chữ nọ ra chữ kia, hoặc chậm trễ kéo ba ngày một việc chỉ đáng làm trong ba giờ. Sự « bắt lực » vốn dĩ hay cố ý đều khiến cho người ta tiếc tiền mượn mình.

20% Hay chuyện

Trong sở không phải là câu lạc bộ và cái việc trên giờ dưới bề, hay câu chuyện tâm sự không cần bằng công việc của sở. Miệng nói thì tay ngừng, óc ngừng ; cái máy trong miệng mở ra thì cái máy chữ phải đứng yên, Ông chủ nào bằng lòng?

240% Trễ nải công việc

Cái đó đã hão. Sở nào lại có thể mượn mãi một người làm công không hết lòng với công việc bao giờ ! Người ta mất tiền là để mua sự cộng tác chứ không phải là chuốc lấy sự ngồi đưng !

11%. Đến sở trễ

Cô ả đi làm mà không chịu xem đồng hồ. Hôm nay chậm năm phút mai chậm mười phút. Có hôm cô ả đến sở thì mọi người đã làm gần xong công việc rồi, hoặc ngay công việc của cô người khác cũng đã phải làm hộ cô quá nửa rồi.

3%. Lắm người hỏi

Thì thà thì thọt người tùy phái vào gọi: Cô ra có người nọ hỏi, người kia hỏi. Hoặc tề lề phân luôn luôn: Ông cho tôi hỏi cô ấy, cô ấy! Người chủ cười gượng: « Sao cô lắm bạn thế? » để cuối cùng thỉnh nọ: À tôi không chịu được nữa. Mời cô về nhà mà tiếp bạn.

14%. Thiếu trật tự không cẩn-thận

Ông Giám đốc hỏi đến giấy tờ gì cô thư ký cuống cuống sáo lục lung tung, làm mất thì giờ chậm công việc, ông Giám đốc bực mình do đó làm tất cả các bạn đồng sự khó chịu lây.

10%. Vô lễ

Nhiều bạn cho rằng lễ phép với chủ là một điều quý lụy, hạ nhân cách. Rốt lắm. Lễ phép ở cảnh nào, trường hợp nào cũng phải giữ mới là người có giáo dục. Vô lễ, ăn nói cấc cựa với người chủ tức là làm giảm sự miễn chuộng mình ở trong lòng người ta đó. Lâu dần chỉ một cơ nhỏ mình sẽ bị người ta mời ra.

8%. Xin nghỉ luôn

Nay bà chết, mai chú chết, kia bác chết. Khi thì cưới em, khi thì cưới cháu. Một lần đầu người chủ tươi cười vui lòng cho mình nghỉ. Lần thứ hai người ta cười gượng. Lần thứ ba người ta hơi nhăn mặt. lần thứ tư thứ năm người ta sẽ nói: Nếu có bận việc nhà nhiều thế tốt hơn cô nên nghỉ hẳn.

8%. Gian đảo

Cùng một cử chỉ bất lương gian đảo, song ở người đàn ông hình như nó vẫn kém sự hồ thẹn hơn ở người đàn bà. Tham một cái khăn đẹp, một đôi bi tất, một lọ nước hoa, thì cái danh dự của mình và của chồng con cha mẹ mình mất. Thực không còn một cử chỉ nào đê mạt và đại dột hơn. Cũng may chỉ có 8 người trong 100 người đàn bà bị mất việc mặc cái tiếng như đó!

C

Xem biểu thống kê này, chúng ta có thể kết luận rằng muốn chỗ làm được vững trãi, chủ mến, các bạn gái cần phải có:

- 1-) Đủ tài lực để đảm đương công việc chủ giao phó cho.
- 2-) Cẩn thận, thứ tự và chăm chỉ, hết lòng coi việc của chủ như việc của mình.
- 3-) Lễ phép. ăn nói từ tốn với chủ và với tất cả mọi người.
- 4-) Thật thà không tham lam, làm thiệt hại cho người chủ.
- 5-) Trong sở không nên làm việc gì ngoài việc của sở.
- 6-) Ăn mặc cho chỉnh tề.

Lúc này người khôn của khó, tìm được một việc cũng là khó, biết giữ vững chỗ làm càng là một sự khó hơn.

D. Hà

CHUYỆN RIÊNG

(Tiếp theo trang 2)

không chung tình với ông để ông từ cái địa vị ý trung nhân xuống cái địa vị « ông mai » thì ông thực bị một cái tên to. Hai nửa hành vi ấy xúc phạm người bạn gái của ông vô cùng. Thứ ba ông mang tiếng lừa dối hoặc có ý « lỡm » người bạn đã vô tình tin ông nhờ ông đưa lá thư cầu hôn cho ý trung nhân của ông. Ông cứ yên lặng nhận bức thư của người ta, thực ông đẩy người ta vào cái địa vị lỗ bịch vô cùng! Một người khó tính không thể tha thứ dễ dàng cho ông đâu-

Tôi tưởng nếu ông muốn nối lại tình bạn với người bạn trai ấy, và để cho người ta đỡ ngượng đỡ tức ông nên xin lỗi người ta và cũng nên viên cái cơ vì muốn giữ thanh danh cho cô L. nên phải xử vớt bạn thế! Người bạn ông tử tế biết điều chắc không bao giờ đem chuyện của ông và cô L. đi nói xấu được.

HỎI. — Chúng tôi lấy nhau đã tám năm nay vì chồng tôi là công chức chỉ xin được phép nghỉ hai ngày cưới, nên không kịp làm giấy giá thú. Tôi phải theo chồng tôi luôn tới chỗ làm.

Trong tám năm nay tôi không sinh nở lần nào nay đột nhiên có người đàn bà đem một đứa con gái lên 12 tuổi trao trả chồng tôi. Chồng tôi thú thực rằng người đàn bà đó là vợ của chồng tôi sinh được hai con, có giấy giá thú. Hồi chồng tôi đi làm xa, vợ cả ở nhà bỏ nhà theo trai. Vì thế hai bên bỏ nhau song việc chưa ra tới tòa. Hai đứa con kia người vợ cả đem lên mạn ngược, nước độc một đứa chết còn đứa này đem trả chồng tôi. Thấy sự thế tôi chết từng khúc ruột nhưng cũng cố khuyên chồng tôi nên cho người trước về đoàn tụ, tôi xin làm lẽ. Nhưng chồng tôi nhất định không thương yêu người kia nữa, không thể cho về đoàn tụ được.

Vậy xin hỏi: chồng tôi có quyền ly dị với người kia không? Và viên lẽ gì mà ly dị được? Người đàn bà kia có quyền đến nhà tôi sinh sự,

coi tôi như tình nhân của chồng người ta không?

TRẢ LỜI. — Sự ly dị của ông với người vợ trước có thể xong xuôi dễ dàng trước pháp luật được, nếu ông đệ đơn xin ly dị mà viên cái cơ người vợ cũ bỏ nhà đi đã đã tám năm và bỏ nhà về tội ngoại tình. Sau khi ly dị xong, ông mới làm giấy giá thú với bà được. Trong khi chờ đợi sự ly dị chính thức, người vợ cả kia vẫn có quyền đến gây sự với « bà » vì đối trước pháp luật họ vẫn là vợ chính thức của ông mặc dầu họ có lỗi và người chồng đang ly dị họ. Họ còn có thể đem việc ông ăn ở với bà nại ra trước tòa án, và ông có thể mang tội với pháp luật.

Vậy bà nên khuyên ông làm cho rút khoát, xin ly dị ngay đi, cái bề không thương yêu người ta nữa thì nên cắt đứt một cái giây quan hệ về pháp luật đi cho rồi, vì cái điều ấy cần thiết không nên coi thường, nó có thể gây ra nhiều sự rắc rối cho ông.

Còn bà sự đã chót rồi bà cũng chẳng nên buồn và oán trách ông. Ông đã không thương yêu vợ rồi, vớt gì người vợ cả nữa đã là một sự yên tâm cho bà trong cái hoàn cảnh này của bà rồi.

HỎI. — Tôi có chồng 9 năm nay sinh một lần không nuôi được. Cha mẹ chồng đã chết, chị em chồng ở riêng, vợ chồng tôi ăn ở với nhau không có sự to tiếng. Song trong lòng tôi vẫn bất mãn về cuộc nhân duyên này. Nhiều lần tôi đã xin chồng tôi cho tôi lên ở Saigon với anh tôi, song chồng tôi không chịu

Mới rồi xảy ra một việc chị chồng tôi rầy chửi tôi. Anh tôi hay được, viết thư cho tôi nói sẽ về làng ghé qua nhà việc bắt anh chị em bên chồng tôi và chồng tôi phải làm tờ ly hôn với tôi, nếu không anh tôi cũng sẽ buộc tôi không cho ở với chồng tôi nữa. Khi chị chồng tôi chửi mắng tôi ở trước chợ, tôi không mời làng đến lập vi bằng. Tôi quen ở thành thị rồi nên rất sợ ở nhà quê và tôi lại sợ oai anh tôi. Vậy tôi nên ở lại với chồng tôi hay thôi hẳn.

Ng. th. Hữu D.

TRẢ LỜI. — Chắc hẳn là không khi nào tôi khuyên bà nên bỏ chồng rồi, chẳng phải tôi sợ mang tiếng kanyên điển thất đức, nhưng tôi thấy cái việc bà ly dị với chồng vô, ý quá! Bà có một ông anh rất kỳ. Làm oai quá. Ông có ăn học hẳn ông biết rằng vợ chồng ly dị nhau có phải là một chuyện dễ dàng đâu. Phải có bằng cớ đích đáng. Bị chị chồng chửi, không phải là một cớ để ly dị với chồng và Tòa án cũng không vì cớ đó mà xử cho đôi vợ chồng được ly dị. Nếu Tòa án ở đây chỉ vì một cơ chị chồng em dâu chửi nhau mà xử cho vợ chồng được ly dị thì ở xã hội ta trăm cặp vợ chồng sẽ ly dị nhau hết chín chục!

Lấy điều phải mà khuyên bà thế, chứ nếu lòng bà không thương yêu người chồng nữa, mỗi sự nhỏ mọn xảy ra trái ý bà đều kích thích sự chán nản. Ý ly dị của bà thì lời khuyên của tôi cũng chẳng lọt tai bà được!

Thu Linh

L'édition de luxe des

Paroles du Maréchal

(Tome I et II réunis)

Paraîtra fin Octobre

Édition du Gouvernement Général de l'Indochine. Prix 5,00

Les souscriptions sont reçues jusqu'au 20 Octobre ;
à Hanoi à la Mairie et au Bureau de la Presse de la
Résidence Supérieure

à Haiphong à la Mairie, dans les Provinces et territoire
militaires aux bureaux de la Résidence

UYÊN-ƯƠNG MỘNG

(Tiếp theo trang 9)

Lòng trẻ trung và khả ái, cô Liên cố ý gây một khung cảnh nên thơ cho bàn tiệc, thăm mong cô Dung được thêm phần đắc thắng trong trái tim của họa-sĩ Vi. Bởi vậy nghe Vi khen ngợi, lòng cô hân hoan cho cô và cho cả Dung!

Món ăn đầu bùng ra được một lát, cái giọng sang sảng đầm ấm của ông khách lại reo lên:

— Trời ơi! Ngon quá là ngon từ thừa bé tôi chưa từng được ăn món này bao giờ gọi là món ăn gì thế em Dung?

— Uyên ương mộng, một món ăn em mới sáng chế!

— Uyên ương mộng! Cái tên đẹp dễ quá và vị ngon thực xứng với tên. Phải rồi, ăn vào miệng lòng ta rung động có những cảm giác mê ly như ngồi bên người yêu. Có phải vì thế mà em đặt tên là Uyên ương mộng?

— Vâng, đúng thế đấy.

(Còn nữa)
Thu-Thu

Vấn-đề nhân-mãn

(Tiếp theo trang 4)

Các nhà cầm quyền ở đây đã thấy rõ chỗ đó, nên từ mấy năm gần đây Chính-phủ đã làm các công cuộc di-dân, nhất là di-dân Bắc-kỳ lên miền trung-châu Bắc-kỳ và miền tây Nam-kỳ là những nơi có ruộng đất phì-nhiều mà dân cư còn thưa thớt. Nhưng vì tài chính eo-hẹp, vì người nước ta có những dây liên-lạc bầu như huyền-bí buộc chặt với quê hương, nên công cuộc di dân hiện nay chưa đủ

Tóm lại, ở Bắc-kỳ có nhân-mãn, và muốn chống nạn đó chúng tôi thiết tưởng những cách sau này có thể hiệu nghiệm:

1o) Người nước ta vẫn giữ nông-nghiệp làm gốc, nhưng phải cây cấy một cách khoa học hơn trước, và hết lòng tin vào công cuộc dẫn-thủy nhập-diễn của Chính-phủ.

2o) Khuếch-trương công-nghệ và kỹ-nghệ, là những nguồn lợi cần-thiết trong tình thế bây giờ mà kết quả chắc chắn chứ không như mùa màng nhiều khi mưa nắng thất thường vì lụt bão mà hỏng hết cả;

3o) Ở những tỉnh xứ Bắc-kỳ dân cư đông đúc như Thái-bình, Nam-định dân quê không nên ngăn ngừa mà hưởng ứng với các công cuộc di-dân

Trả Lời Đẹp

CÔ LIÊN (Hanoi).—1o) Răng không đều có thể chữa được. Phải tới chữa ở các phòng chữa răng của các nha-y, nghĩa là các bác-sỹ chuyên môn về răng. Cô chớ nên đến chữa ở các nhà thợ trồng răng. Giá cả tùy theo răng khềnh nhiều hay ít. 2o) Da nhòn như thế thì phải lấy lait de concombre làm démaquillant rồi dùng lait d'amande douce thay cho crème. Son dùng màu andalou thì phải rồi, còn phấn thì hiệu innoxia cũng tốt. Glycérine tốt hơn. Sao lại bôi brillantine nên môi? Lấy Glycérine mà bôi. Hãy coi kỹ bài « đẹp » kỳ này 3o) Cầm lẹm có khi xấu, có khi đẹp, cái đó tùy khổ mặt. Muốn sửa cầm rất khó, ở xứ mình không có đủ đồ để sửa. 4o) Lait de concombre hết hạn 3p.00 chỉ còn hạn 6p.00. Hãy đem tiền xuống tòa báo Đàn-Bà mà lấy, sẽ có người chỉ cách dùng cặn kẽ. Lait de concombre là lait démaquillant và lait innoxia là lait de beauté hai thứ có hai công dụng khác nhau. Lait de concombre chỉ thích hợp với da nhòn thôi.

CÔ OANH (Nam-định).— Nếu tai nghe không được rõ lắm thì chớ bao giờ nên gội đầu nước lạnh vì như thế lại càng nghe không rõ hơn. Tối về mùa lạnh này lúc ngủ nên đội vào đầu cái mũ bằng len, và đừng để chân lạnh.

BÀ HÀ-ĐÌNH-KHÔI (Saigon).— Ăn nhiều rau tốt lắm. Ở trong Nam ta, tôi nhận thấy rằng chị em bạn gái ít ưa ăn rau nên phần nhiều chị em tuy có mập hơn bạn gái Bắc và Trung song nước da ít mịn màng. Ăn nhiều thịt, mặt hay đỏ, mũi bóng và da thường có chứng cá và to thớ. Ngày xưa ông Charles VI vua nước Pháp vì muốn có nước da đẹp nên bữa ăn nào vị quan đầu bếp, Champ - Divers cũng dâng ngài sợi món tỏi luộc và món canh rau dền. Quả nhiên nước da ngài trở nên đẹp vô cùng. Bởi vậy ở Pháp có câu:

Par l'épinard et le poireau on obtient le lys de la peau (ăn rau dền và tỏi da sẽ mịn và trắng như bông huệ)

(Còn nữa)

4o) Sau hết, những thanh niên nam nữ chưa có nghề nghiệp hẳn hoi chưa nên vội thành gia-thất, và các gia-đình không sung túc lắm nên cố tránh sự đông con;

Như thế ở nước mình, sự dự-đoán của Malthus mới có thể không thành sự thực.

QUÝ-AN

QUAN TOÀN QUYỀN

Được cử làm Thượng-ủy-viên
Pháp ở Thái-bình-dương

Ngày 19 Decembre, thống chế Pétain đã ký sắc lệnh cử quan Toàn-quyền Đông-dương kiêm cả chức Thượng-ủy-viên Pháp ở Thái-bình-dương.

Như vậy, quan Toàn-quyền Đông-dương trông nom tất cả các việc của các xứ sau đây :

1. Xứ Đông-dương.
2. Xứ Nouvelle Calédonie và các đảo phụ thuộc xứ ấy.
3. Các khu của Pháp ở Úc-châu.
4. Các khu của Pháp ở Ấn-độ.
5. Chủ quyền của Pháp ở Nouvelles Hébrides.

Cá om đậu ván

Cá chép hay cá giếc làm sạch, nhỏ đề nguyên con, lớn sát thành đôi, ba, khía ngang lên mình cá. Bỏ mỡ vào chảo phi hành thơm, cho cá dán vàng. Đậu ván bóc sơ, khía ngang dọc, bỏ cá và đậu vào om với hành khế, gần như cho cà chua (cà chua bỏ hột cho vào chảo đun như nhiều, và lọc lấy nước) nêm mắm muối cho vừa. Ăn nóng múc ra đĩa, để lên mặt thìa lìa và hành ta sát khức.

Đậu trắng sốt cà chua

Hạt đậu trắng rất bổ. Trẻ con ăn mau lớn Già lại trẻ chừng ba bốn xu một lạng tây.

Moa về ngâm nước nóng cho dễ bóc cái màng ngoài. Lấy ít nước xuyết xương hay tít lợn luộc hoặc thịt bò, hầm hạt đậu cho nhừ (rất chóng). Cà chua ba bốn quả, bỏ đôi ba hột sào với mỡ, nghiền ra lọc lấy nước sốt. Đổ lên đậu trắng nêm muối cho vừa ăn. Còn sấm sấp nước đem ra ăn.

Chức Thượng-ủy-viên này là đại-biểu của chính-phủ Pháp ở Thái-bình-dương, liên lạc tất cả các quyền-lực của Pháp ở các xứ kể trên. — ARIP —

Vichy 21 Decembre. (Arip) — Đối với việc đặt chức Thượng-ủy-viên này, các giới đương-chức ở Pháp nói rằng : như vậy tỏ ra rằng nước Pháp không bỏ quyền của mình về các thuộc-địa ở Thái-bình-dương.

Do sắc-lệnh bổ dụng này, quan Toàn-quyền Đông-dương có thể giải-quyết tất cả các vấn-đề quan-hệ đến Thái-bình-dương.

Sở-dĩ chính-phủ Pháp đặt chức Thượng-ủy-viên này là vì các cuộc biến đàng xảy ra ở gần các thuộc-địa Pháp ; . . . ngay từ bây giờ, chính-phủ Pháp phải tính đến các phương pháp hợp thời để giữ sự an toàn, tránh các điều bất ngờ.

Việc quân Úc và quân Nam-dương quần đảo xâm phạm đảo Timor của Bồ đào-nha cùng tỏ ra rằng sự đe dọa các thuộc-địa của nước trung lập càng ngày càng rõ rệt.

Chút tình thân ái

Nhân dịp hội chợ, các bạn độc giả xa gần ở các tỉnh Bắc-kỳ và Trung-kỳ đến Hanoi xem hội chợ đều có ghé lại Tòa báo Đàn Bà để thăm tờ báo của các bạn. Mỗi cảm tình ấy chúng tôi rất lấy làm cảm động.

Vậy xin các bạn ấy nhận ở đây những lời cảm tạ của chúng tôi và mong rằng mỗi giây liên lạc giữa các bạn độc và tờ Đàn bà được bền vững mãi mãi.

Đã nhận được mandat của các quý vị kể dưới đây xin cảm tạ :

Cô Lan (Hưng yên) M Résident (phanthiết) M Résident (Kontum) Asso iation Scoute (Quảng ngã) cô Nguyễn thị Oanh (Xiêng Khoang) bà Nguyễn xuân Dương (Huế) cô Lê Thủy (Tĩnh Đức) ông Võ đình Dân (Chợ lớn) Librairie Dong Hoa (Quảng trị) cô Marie Nguyệt Thudumot) bà Dương thành Khương (Bắc Liêu) cô Kim Anh (Saigon) cô Đoàn thái và cô Phạm Thúy (Dáp cầu) ông Nguyễn hữu Bạc (Ô môn) ông Lê Đăng (Baumné thuật) bà Tăng thiên Huống (Faifoo) bà Phạm Trường (Talung) M Résident Phourang) M Résident (Kontum) Ông VŨ - XUÂN - NHAM Tuyên-Quang. — hạn báo của ông đến 14-8-42 mới hết.

CÔ TÂM THUDAUMOT, — Kiểm hết Hanoi không rõ Đ. D. T. L. V. ở đâu cả. Có lẽ viện ấy chết rồi.

Ở hội chợ năm nay

Năm nay ai đi hội chợ cũng phải đặc biệt chú ý đến những kính của người Việt-Nam ta chế vì nó sáng không kém kính Âu-mỹ. Nó sáng tại người lau nó bằng

Blanc d'Annam

có bán tại An-hà 13 rue du cuivre Hanoi

Bồi-Nguyên Tiết - Trùng

Di nọc bệnh phong tinh,
đàn bà thì sinh bệnh khi
hư, kinh - nguyệt không
điều, chậm đường sinh-
dục, thân thể cứ mỗi
ngày cứ gầy yếu mãi đi,
đàn ông thì sinh bệnh
thận hư di mộng tinh,
kém trí nhớ, tinh thần
mỏi mệt...

Muốn chữa khỏi chỉ
nên dùng « BỒI NGUYÊN
TIẾT TRÙNG » của nhà
thuốc THƯỢNG-ĐỨC, thì
được tiết nọc hẳn, mà
chóng lại đường sinh-dục.
Giá 1\$50 một hộp, 8\$ sáu
hộp. Nhẹ 1, 2 hộp, nặng
5, 6 hộp là cùng. Dùng
hết 2 hộp thì đã lên cân
và khỏe người.

THƯỢNG ĐỨC

15 Mission (Nhà chung)
Téléphone : 1629. Hanoi

Có trường dạy thuốc
không lấy tiền

ĐỦ CẢ CÁC MẶT HÀNG TƠ LỤA

Hàng vận chọn và các thứ hoa mới lạ rất nền, tussor (dù) rất
đẹp. Xưởng nhà dệt bán thẳng cho người mua buôn lẻ nên
giá rất hạ. Các bà lịch sự muốn dùng hoặc muốn xem hàng để
biết công - nghệ dệt ở Hà-dông đã tiến bộ đến bậc nào

XIN MỜI TỚI XƯỞNG DỆT **NGỌC - DUNG**
SỐ 32, NÉGRER - HADONG (Trước chỗ xe điện đỏ)

Chủ nhân rất hân-hạnh tiếp rước các quý-khách muốn mua
hay xem hàng — Có nhận hàng gửi đi các nơi.

MÙA CƯỚI ĐÃ TỚI

Các bạn gái còn đợi gì không đến

LONG-HUNG

11 Rue Coton Hanoi

mà trọn những đôi GIẤY KINH kiểu tối tân làm tăng vẻ yêu
kiều của các bạn. Nhà Long-Hung có riêng xưởng may chế những
thứ giấy đó ở Huế nên chỉ có GIẤY KINH LONG-HUNG
là VỪA ĐẸP, VỪA BỀN

LONG HƯNG

lại bán cả mũ feutre, cravate thượng hảo hạng
với một giá rẽ đặc biệt

Các bạn trai tới mua mau kéo hết

Chỉ có phương thuốc này mới trị dạng HO LAO

Phương thuốc chữa tuyệt bệnh ho lao, ho ra máu của cụ *Trịnh Hải-Long* (nội tổ ông đốc-học Hào) là một phương thuốc bí truyền
sự công hiệu rất lạ lùng chưa từng thấy. Vì từ ngày ông đốc học
Hào đem ra gáp đời thì đã cả muôn người mắc bệnh ho lao, ho
ra máu, ho đờm, bệnh thường hành nóng lạnh, bệnh nặng hay lâu
năm cũng đều nạo thuốc này mà lành mạnh. Thuốc có hai thứ:
5\$00 và 3\$00. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho:

M. TRỊNH-VĂN-HÀO (Directeur Ecole)
Villa N° 110 Rue Vasseigne Tân-dinh Saigon

Cảm, sốt, nóng mình, nhức đầu, xỏ mũi, ngạt mũi, ngáy ngất, đau xương, đau mình.

Chỉ có một thứ thuốc:

THUỐC YÊN

của hiệu Đại-Quang là trị được khỏi hẳn, chỉ trong mười phút kiến hiệu ngay
Trong lúc tiết trời thay đổi hay sinh ra các chứng bệnh kể trên
kia. Vậy ai cũng nên phòng thân bằng một vài lọ Thuốc Yên

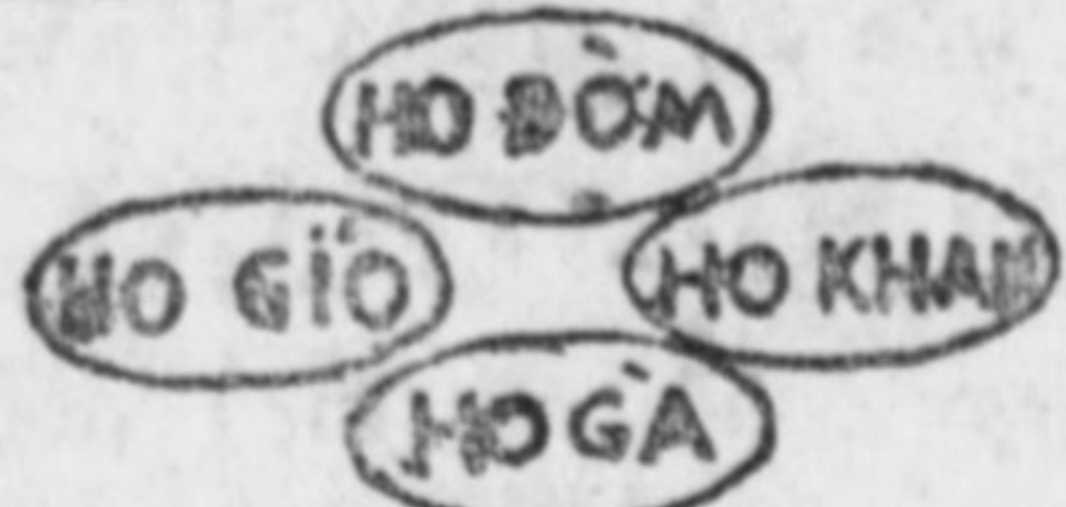
ĐẠI-QUANG

23 — PHỐ HÀNG NGANG — HANOI

THUỐC
HỒ
CON CHIM

Gia truyền thần dược

Người lớn, trẻ - con ho
có đờm nhiều chỉ ngậm
một lúc thấy long đờm
giảm chịu hoặc khỏi ngay
Bao to uống 4 lần: 0\$30
Bao nhỏ uống 2 lần: 0\$15

Hỏi ở các nhà ĐẠI LÝ
PHÂN TÍCH CON CHIM
Hà Nội, Trung, Nam, Bắc-Kỳ

MUỐN CÓ

Nhà lầu, ô-tô

Nên mua

XÔ XÔ
ĐÔNG - DƯƠNG

1\$00 MỘT SỐ

CERTIFICAT CỦA CÁC BÀ ĐỒ CÓ BẢNG TỐT NGHIỆP Ở HANOI VÀ HAIPHONG KỶ

Chúng tôi công nhận thứ: RUỢU CHỒI HOA KỶ dùng để soa
cho các bà khi sinh nở cực kỳ hay, xưa nay chưa từng có thứ dầu
thứ thuốc nào sánh kịp, lại công nhận thứ PHẤN soa rôm « CON GÀ »
khi tắm xong, chấm vừa trắng vừa lâu rôm khỏi ngứa lại thơm nhiều.
Chúng tôi kính nghiệm là tốt nên ký dưới này để các bà khi
lâm sản dùng thử mới biết kiến hiệu thực.

12 Bà Chủ mở nhà HỘ-SINH tỉnh HANOI ký

Bà Nguyễn-thị-Vinh Bà Nguyễn-thị-Đắc Bà Lê-thị-Tiến Bà-
Nguyễn-kim-Minh Bà Lương-thị-Khang Bà Ngô-thị-Nhung Bà
Nguyễn-thị-Đoàn Bà Ngô-thị-Dinh Bà Đỗ-thị-Liên Bà Trương-bà
Thanh Bà Nguyễn-thị-Lan Bà Nguyễn-thị-Nguyên.

10 Bà Chủ mở nhà HỘ-SINH tỉnh HAIPHONG ký:

Bà Joséphine Bà Trương-kỳ-Tiến Bà Louise-Tân Bà Phạm-thị-
Lan Bà Lê-thị-Bà Bà Nguyễn-thị-Vinh Bà Lê-thị-Ngân Bà Lê-thị-Nga
Bà Nguyễn-thị-Phượng Bà Nguyễn-thị-Thừa.

Phát tài

Buôn bán muốn được phát tài nên buôn thuốc HỒNG-
KHÊ, vì có đủ 120 phương thuốc trị đủ các bệnh người
lớn trẻ con ai dùng cũng khỏi nên bán ở đâu cũng chạy.
Thứ nào bán chậm đổi được thuốc khác. Lãi mỗi đồng
bạc từ 0\$20 trở lên không phải chịu cước phí gì cả.

Manh khỏe

Yếu đau dùng thuốc HỒNG-KHÊ 75 Hàng Bồ Hanoi
hiệu phát 12 tay có chính phủ chứng nhận) sẽ được
manh khỏe. Vì có 120 phương thuốc trị đủ các bệnh người
lớn trẻ con và nhiều phương thuốc bổ nổi danh tiếng
đã nhiều lần được thưởng bội tin vàng.

Nhan sắc chị đã tàn tạ rồi đó!
Hãy nghe em má uông
Cây Long Hoàn
đi!

1 viên Cây-long-hoàn bằng 10 thang thuốc bổ

Tổng phát hành Bắc-Kỳ, Lào Bắc Trung-Kỳ & Etablissements VAN-HOÀ, N° 8 Hàng Ngang, HANOI
Có bán thuốc Vạn-Bảo danh tiếng chữa bệnh liệt-dương. Dùng 1 hộp đầu sẽ thấy sống dậy tấm
tinh xuân ở những người bất lực. Thứ cho đàn ông, đàn bà khác nhau.

Imp. Lê-Cường, 75 Rue des [paniërs] Hanoi

Le Gérante Lưu-thị-Yến dite Thụy-An

VA 11111